

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2005

Julkaistu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2005

N:o 1157—1160

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1157	Laki Metsähallituksen erävalvonnasta	5133
1158	Laki henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 14 ja 19 §:n muuttamisesta ..	5139
1159	Laki kiinteistönmuodostamislain muuttamisesta	5141
1160	Laki eräistä naapurussuhteista annetun lain muuttamisesta	5148

N:o 1157

Laki

Metsähallituksen erävalvonnasta

Annettu Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2005

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetyn erävalvonnan tarkoituksena on edistää ja valvoa Metsähallituksen hallinnassa olevien valtion alueiden käytön lainmukaisuutta sekä ennalta ehkäistä ja erävalvontaan kuuluvassa laajuudessa selvittää siihen liittyviä rikoksia.

2 §

Erävalvonta

Tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä erävalvonnalla tarkoitetaan:

1) metsästyttä, kalastusta, luonnonsuojelua, luonnonvaraisten eläinten kohtelua, avotulentekoa ja roskaamista koskevien säännösten noudattamisen valvontaa;

2) maastoliikenteestä luontaiselinkeinoille, luonnolle ja sen yleiselle virkistyskäytölle sekä muulle yleiselle edulle aiheutuvien haittojen ehkäisemistä ja oikeutta liikkua maastossa moottorikäyttöisellä ajoneuvolla koskevien säännösten noudattamisen valvontaa;

3) kalastuksen ja muun elinkeinon, luonnon ja sen yleisen virkistyskäytön sekä muun yleisen edun suojelemista koskevien vesiliikennesäännösten noudattamisen valvontaa;

4) siten kuin ampuma-aselaisissa (1/1998) säädetään, ampuma-aseita ja ampumatarpeita koskevien säännösten noudattamisen valvontaa.

Erävalvontaan kuuluu lisäksi Metsähallituksen hallinnassa olevien valtion alueiden ja muun omaisuuden vartiointia.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen erävalvontaan ei kuulu Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta

HE 147/2005
MmVM 6/2005
PeVL 46/2005
HaVL 24/2005
EV 168/2005

annetun lain (1139/1994) ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonta.

3 §

Erätarkastajat

Erävalvontaa varten Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien yksikössä on virka-suhteessa olevia erätarkastajia.

Kelpoisuusvaatimuksena erätarkastajan virkaan on poliisin perustukinto ja perehtyneisyys erävalvontaan. Virkaan nimitettävän on oltava elämäntavoiltaan nuhteeton.

Erätarkastajalla on hänen asemansa osoittava virkamerkki.

4 §

Erävalvonnassa noudatettavat periaatteet

Erävalvontaan kuuluvat tehtävät on suoritettava asiallisesti, puolueettomasti ja sovinnollisuutta edistäen. Tehtävästä ei saa aiheutua suurempaa haittaa tai vahinkoa kuin erävalvonnan toteuttamiseksi on välttämätöntä. Tehtävän on oltava perusteltu suhteessa valvonnan tärkeyteen ja kiireellisyyteen sekä tilanteen kokonaisarvioon vaikuttaviin seikkoihin.

Erätarkastajan tulee ensisijaisesti neuvoin, kehotuksin ja käskyin pyrkiä saamaan valvonnan kohteena oleva noudattamaan lakia.

Erätarkastaja voi luopua toimenpiteestä, jos sen loppuun saattaminen voi johtaa kohtuuttomaan seuraukseen asian merkitys ja tavoiteltava tulos huomioon ottaen.

Erätarkastajan on pidettävä virkamerkki mukana erävalvontaan kuuluvissa tehtävissä ja tarvittaessa tai vaadittaessa esitettävä se.

5 §

Toimenpiteen perusteen ilmoittaminen

Erätarkastajan on välittömästi ilmoitettava henkilön vapautteen kohdistuvan toimenpiteen peruste toimenpiteen kohteena olevalle henkilölle. Muun toimenpiteen peruste on ilmoitettava niin pian kuin se on mahdollista toimenpidettä vaarantamatta.

6 §

Henkilöllisyyden selvittäminen ja oikeus kiinniottamiseen

Erätarkastajalla on erävalvontaan kuuluvassa yksittäisessä tehtävässä oikeus pysäyttää henkilö ja kulkuneuvo sekä saada tieto henkilön ja kulkuneuvossa olevien henkilöiden nimestä, henkilötunnuksesta tai, jos henkilötunnusta ei ole, syntymäajasta ja kansallisuudesta sekä paikasta, josta nämä ovat tavoitettavissa. Erätarkastajalla on oikeus ottaa kiinni henkilö, joka kieltäytyy antamasta henkilöllisyyden selvittämiseksi tarpeellisia tietoja tai antaa todennäköisesti virheellisen tiedon. Oikeus kiinniottamiseen on myös silloin, kun kiinniottaminen on välttämätöntä erävalvontaa koskevien säännösten vakavan rikkomisen jatkamisen estämiseksi ja kiinniottaminen on tekoon nähden oikeasuhteinen pakkokeino.

Kiinni otettu on päästettävä vapaaksi heti, kun tarvittavat tiedot on saatu tai kun vaaraa säännösten rikkomisesta ei enää ole. Hänet on kuitenkin päästettävä vapaaksi viimeistään kuuden tunnin kuluttua kiinniottamisesta tai luovutettava ilman aiheutonta viivytystä poliisille.

7 §

Turvallisuustarkastus

Erätarkastajalla on 6 §:ssä tarkoitetun kiinniottamisen ja kulkuneuvon pysäyttämisen yhteydessä oikeus tarkastaa henkilö ja kulkuneuvo, jos se on välttämätöntä sen varmistamiseksi, että henkilöllä tai kulkuneuvossa ei ole aseita, esineitä tai aineita, joilla voidaan aiheuttaa vaaraa ihmisille tai merkittävää vahinkoa luonnolle.

8 §

Ratti- ja vesiliikennejuopumusvalvonta

Jos erävalvontaan kuuluvan yksittäisen tehtävän yhteydessä henkilön käytöksen ja muiden seikkojen perusteella on syytä epäillä, että moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettaja tai se, joka ohjailee vesialusta tai toimii aluksessa sen kulun turvallisuuteen olennaisesti vaikuttavassa tehtävässä, on siinä määrin

alkoholin vaikutuksen alainen, että hän voi vaarantaa yleistä turvallisuutta, erätarkastaja voi velvoittaa hänet suorittamaan puhalluskokeen.

Jos 1 momentissa tarkoitetun kokeen tai muiden seikkojen perusteella on perusteltua syytä epäillä, että moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettaja on syyllistynyt rikoslain (39/1889) 23 luvun 3 §:ssä tarkoitettuun rattijuopumukseen, taikka että se, joka ohjaillee vesialusta tai toimii aluksessa sen kulun turvallisuuteen olennaisesti vaikuttavassa tehtävässä, on syyllistynyt rikoslain 23 luvun 5 §:ssä tarkoitettuun vesiliikennejuopumukseen, erätarkastajalla on oikeus estää kuljettajaa jatkamasta ajoa ja muuta henkilöä toimimasta tehtävässään. Erätarkastajan on tällöin tarvittaessa huolehdittava tarkastetun sekä kulkuneuvossa ja aluksessa mukana olleiden turvallisesta poispääsystä alueelta.

9 §

Haltuunotto

Erätarkastajalla on 7 §:ssä tarkoitettussa turvallisuustarkastuksessa oikeus tarvittaessa ottaa tarkastettavalta pois ampuma-aseet ja ampumatarvikkeet sekä muut vaaralliset esineet ja aineet. Omaisuus on palautettava haltijalle tarkastuksen jälkeen, jollei hänen voida perustellusti epäillä päihtymyksensä, mielentilansa tai muiden olosuhteiden perusteella aiheuttavan välitöntä vaaraa ihmisille tai merkittävää vahinkoa luonnolle taikka jollei luovuttamiselle ole muuta laissa säädettyä estettä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu omaisuus, jota ei voida palauttaa haltijalle, on ilman aiheutonta viivytystä, kuitenkin viimeistään seitsemän vuorokauden kuluttua sen pois ottamisesta, luovutettava poliisille poliisilaissa (493/1995) tai, jos kysymys on ampuma-aseista tai ampumatarvikkeista, ampuma-aselaissa säädettyjä toimenpiteitä varten.

Erätarkastajalla on kalastuslain (286/1982) mukaisesti oikeus ottaa talteen luvattomassa kalastuksessa käytetty pyydys ja vene tai muu kulkuväline, josta pyyntiä on harjoitettu, sekä luvattomasti pyydetty saalis taikka ryhtyä niiden osalta muihin kalastuslaissa säädettyi-

hin toimenpiteisiin. Erätarkastajalla on metsästyslain (615/1993) mukaisesti oikeus ottaa talteen tai tehdä toimintakelvottomaksi luvattomaan metsästykseseen käytetty pyyntiväline. Erätarkastajalla on lisäksi oikeus ottaa talteen luvattomasti metsästetty riistaeläin, joka metsästyslain mukaan tuomitaan valtiolle menetetyksi.

Erätarkastajalla on oikeus ottaa haltuun rikoslain 48 luvun 5 §:ssä tarkoitetun luonnonsuojelurikoksen tai luonnonsuojelulain (1096/1996) 58 §:ssä tarkoitetun luonnonsuojelurikkomuksen kohde ja sen tekemisessä käytetty väline siten kuin luonnonsuojelulaissa haltuunotosta säädetään. Erätarkastajalla on lisäksi oikeus ottaa haltuun rikoksen kohde, joka luonnonsuojelulain nojalla on tuomittava valtiolle menetetyksi. Haltuun otettu rikoksen kohde saalista lukuun ottamatta ja rikoksentekeväline on ilman aiheutonta viivytystä, kuitenkin viimeistään seitsemän vuorokauden kuluttua haltuun ottamisesta, luovutettava poliisille.

10 §

Voimakeinojen käyttö

Jos erätarkastajaa estetään suorittamasta tässä laissa tarkoitettua virkatehtävää, erätarkastaja voi pyytää poliisilta tai rajavartiolaitokselta virka-apua.

Jos poliisiin tai rajavartiolaitoksen virka-apua ei ole olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa saatavissa, erätarkastajalla on yksittäisen valvontatehtävän suorittamiseksi, kun otetaan huomioon tehtävän tärkeys ja kiireellisyys sekä vastarinnan vaarallisuus, oikeus vastarinnan murtamiseksi, henkilön kiinniottamiseksi ja esteen poistamiseksi käyttää sellaisia tarpeellisia voimakeinoja, joita on pidettävä kokonaisuutena arvioiden puolustettavina.

Jos voimakeinojen käyttäminen on välttämätöntä, on niitä käytettävä vain siinä määrin ja siihen saakka, kun erävalvontatehtävän suorittamiseksi on tarpeen. Ennen voimakeinojen käyttämistä erätarkastajan on, jos tilanne sen sallii, annettava valvontatoimenpiteen kohteelle varoitus voimakeinojen käytämisestä, jos tämä ei muuten luovu lainvastaisesta toimenpiteestä taikka noudata erätar-

kastajan neuvoja, kehotuksia tai käskyjä. Rangaistusvastuun vapausperusteista säädetään rikoslain 4 luvun 6 §:n 3 momentissa ja lievennysperusteista 7 §:ssä.

11 §

Oikeudet toisen kiinteistöllä

Erätarkastajalla on erävalvontaan kuuluvaa yksittäistä tehtävää suorittaessaan oikeus liikkua toisen maa- ja vesialueella jalan, suksilla ja Metsähallituksen käytössä olevalla kulkuneuvolla sekä käyttää tässä laissa säädettyjä toimivaltuuksia, jos valvonnan kohteena oleva pyrkii estämään tehtävän suorittamista pakenemalla tai muuten siirtymällä pois Metsähallituksen hallinnassa olevalta alueelta taikka rikkomalla tai valmistautumalla rikkommaan 2 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä siten, että teon seuraus ilmenee tai todennäköisesti ilmenisi Metsähallituksen alueella. Erätarkastajan on kuitenkin vältettävä liikkumista pihapiirissä ja siihen rinnastettavalla erityiseen käyttöön varatulla alueella, jollei liikkumiseen ole tehtävän suorittamiseen liittyvää pakottavaa syytä.

12 §

Eläimen kiinniottaminen ja lopettaminen

Erätarkastajan oikeudesta ottaa kiinni ja tarvittaessa lopettaa eläin on voimassa, mitä eläinsuojelulaissa (247/1996), luonnonsuojelulaissa ja metsästyslaissa eläimen kiinniottamis- ja lopettamisoikeudesta säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua eläimen lopettamista varten erätarkastajalla on oikeus kantaa tehtävään soveltuvaa ampuma-asetta.

13 §

Esitutinnan toimittaminen

Erätarkastaja toimittaa tässä laissa tarkoitettua rikosasian selvittämiseksi esitutkintalain (449/1987) 44 §:ssä tarkoitettua suppean esitutinnan, jos asia on yksinkertainen ja selvä eikä teosta ole yleisen rangaistuskäytännön mukaisesti odotettavissa ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa. Esitutkinnassa noudetaan, mitä siitä erikseen säädetään.

Jos tutkinta vaatii suppeaa esitutkintaa laajempia tutkintatoimenpiteitä tai edellyttää jonkun saapumista erikseen pidettävään kuulusteluun taikka jos valvontatilanteessa on jouduttu turvautumaan voimakeinoihin, tutkinta on viipymättä siirrettävä poliisin tehtäväksi. Erätarkastajan on kuitenkin huolehdittava esitutinnan aloittamiseksi ja turvaamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä.

14 §

Rikesakko ja rangaistusvaatimus

Jos erävalvonnassa ilmi tullut tässä laissa tarkoitettu rikosasia voidaan käsitellä rikesakkomenettelystä annetussa laissa (66/1983) säädettyssä rikesakkomenettelyssä, erätarkastajalla on oikeus määrätä rikesakko, jos sakon kohteena oleva antaa kirjallisen suostumuksen asian käsittelemiseksi rikesakkomenettelyssä. Asiaan sovelletaan muutoin, mitä rikesakkomenettelystä erikseen säädetään.

Jos erävalvonnassa ilmi tullut tässä laissa tarkoitettu rikosasia voidaan käsitellä rangaistusmääräysmenettelystä annetussa laissa (692/1993) säädettyssä rangaistusmääräysmenettelyssä, erätarkastajalla on oikeus antaa rangaistusvaatimus, jos vaatimuksen kohteena oleva antaa kirjallisen suostumuksen asian käsittelemiseksi rangaistusmääräysmenettelyssä. Rangaistusvaatimus saa olla enintään 20 päiväsakkoa, eikä sitä saa muuntaa vankeudeksi. Asiaan sovelletaan muutoin, mitä rangaistusmääräysmenettelystä erikseen säädetään.

15 §

Huomautus

Jos erävalvontaa koskevien säännösten rikominen on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen, erätarkastaja voi muihin toimenpiteisiin ryhtymättä antaa tekoon syyllistyneelle huomautuksen.

16 §

Virka-apu

Erätarkastajalla on oikeus saada erävalvontaan kuuluvan yksittäisen tehtävän suoritta-

miseen muulta valtion viranomaiselta sellaista tarpeellista virka-apua, jonka antamiseen viranomaisena on toimivaltainen. Virka-apu annetaan Metsähallituksen pyynnöstä, jollei avun tarpeen kiireellisyydestä muuta johdu.

Erätarkastaja on velvollinen antamaan poliisille ja muulle viranomaiselle virka-apua onnettomuuden sattuessa, kadonneen etsinnässä, etsintäkuulutetun kiinniottamisessa ja muissa tehtäviinsä soveltuvissa tapauksissa. Virka-apu annetaan Metsähallitukselle osoitetusta pyynnöstä, jollei avun tarpeen kiireellisyydestä muuta johdu.

17 §

Tapahtumailmoitus

Asianosaisten oikeusturvan parantamiseksi ja erävalvonnan valvontaa varten 6 §:ssä tarkoitettua kiinniottamisesta, 7 §:ssä tarkoitettua turvallisuustarkastuksesta, 8 §:ssä tarkoitettua ratti- ja vesiliikennejuopumusvalvonnasta, 9 §:ssä tarkoitettua omaisuuden haltuun ottamisesta ja 10 §:ssä tarkoitettua voimakkeiden käyttämisestä erätarkastajan on laadittava tapahtumailmoitus.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun tapahtumailmoitukseen merkitään seuraavat tiedot:

1) toimenpiteen kohteena olevan henkilön tunnistetiedot ja yhteystiedot henkilötunnus mukaan lukien;

2) epäilty rikkomus, jonka selvittämiseksi toimenpiteeseen on ryhdytty;

3) toimenpiteen laatu sekä luettelo sellaisista haltuun otetuista esineistä ja aineista, joita ei voida turvallisuustarkastuksen jälkeen haltijalle palauttaa;

4) toimenpiteen ajankohta ja suorittaja.

Tietoja saa käyttää vain 1 momentissa säädettyyn tarkoitukseen.

Metsähallituksen on säilytettävä tapahtumailmoitukset kahden vuoden ajan niiden laatimispäivää seuraavan kalenterivuoden alusta lukien, minkä jälkeen ne on hävitettävä.

Sen lisäksi, mitä muussa laissa säädetään, tapahtumailmoitukseen sisältyvien tietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietolain (523/1999) säännöksiä.

18 §

Vahingon korvaaminen

Erävalvonnasta syntyneen vahingon korvaamisesta on voimassa, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) vahingonkorvauksesta julkista valtaa käytettäessä säädetään.

Erätarkastajan on viivytyksettä tehtävä esmiehelle ilmoitus erävalvonnassa syntyneestä muusta kuin vähäiseksi katsottavasta henkilö- tai omaisuusvahingosta. Vahinkotapahtumasta on toimitettava poliisitutkinta, jos vahinkoa kärsinyt tai erätarkastaja sitä pyytää tai tutkintaan havaitaan muutoin olevan tarvetta.

Erävalvontaan kuuluvaa tehtävää suoritettaessa vammoja saaneelle henkilölle on viivytyksettä hankittava tarpeellista hoitoa. Sille, joka ilmoittaa saaneensa vammoja erätarkastajan toimenpiteen johdosta, on annettava tilaisuus päästä lääkärintarkastukseen. Jos lääkärintarkastusta ei voida välittömästi järjestää, hänelle on annettava tilaisuus päästä muun esteettömän henkilön tarkastettavaksi.

Kustannukset erävalvontaan kuuluvaa tehtävää suoritettaessa vammoja saaneelle henkilölle tarpeellisen hoidon hankkimisesta ja tarpeellisista tarkastuksista suoritetaan ennakolta valtion varoista. Valtion varoista suoritettavat kustannukset, joiden korvaamiseen valtio ei ole velvollinen, peritään takaisin, jollei se ole ilmeisen kohtuutonta.

19 §

Valvonta

Maa- ja metsätalousministeriö valvoo Metsähallituksen erävalvonnan lainmukaisuutta ja asianmukaisuutta. Lääninhallitus valvoo toimialueellaan erävalvontaan kuuluvien toimivaltuuksien käyttöä.

Metsähallituksen on laadittava erävalvonnasta kalenterivuositain toimintakertomus ja toimitettava se seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä 1 momentissa tarkoitettuille viranomaisille valvonnan toteuttamista varten. Valvontaviranomaisilla on oikeus saada Metsähallitukselta jäljennös 17 §:ssä tarkoitettua tapahtumailmoituksesta ja muuta valvonnan kannalta tarpeellista tietoa.

20 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarvittavat tarkemmat säännökset 6 §:ssä tarkoitettussa henkilöllisyyden selvittämisessä ja kiinniottamisessa, 7 §:ssä tarkoitettussa turvallisuustarkastuksessa, 8 §:ssä tarkoitettussa ratti- ja vesiliikennejuopumusvalvonnassa, 9 §:ssä tarkoitettussa haltuun ottamisessa ja 10 §:ssä tarkoitettussa voimakeinojen käyttämisessä noudatettavasta menettelystä sekä 12 §:n 2 momentissa tarkoitettusta eläimen lopettamiseen soveltuvasta ampuma-aseesta ja muista erätarkastajan varustukseen kuuluvista voimankäyttö- ja suojavälineistä sekä erävalvontatehtävässä tarpeellisista varusteista.

Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarvittavat tekniset säännökset 3 §:n 3 momentissa tarkoitettusta virkamerkistä, 17 §:ssä tarkoitettusta tapahtumailmoituksesta ja erätarkastajan voimankäyttövälineiden kantamistavasta.

21 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Ennen lain täytäntöönpanoa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Erätarkastajaan, joka on nimitetty virkaan ennen tämän lain voimaantuloa, ei sovelleta, mitä 3 §:n 2 momentissa säädetään erätarkastajan kelpoisuusvaatimuksista.

Maa- ja metsätalousministeri *Juha Korkeaoja*

N:o 1158

Laki**henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 14 ja 19 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2005

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa 22 päivänä elokuuta 2003 annetun lain (761/2003) 14 §:n 4 kohta ja 19 §:n 1 momentin 11 kohta, sellaisena kuin niistä on 14 §:n 4 kohta laissa 594/2005, sekä

lisätään 14 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 594/2005, uusi 5 kohta ja 19 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi viimeksi mainitussa laissa, uusi 12 kohta seuraavasti:

14 §

Muiden viranomaisten tietojen luovuttaminen poliisille suoraikäyttöisesti tallettamalla tai konekielisessä muodossa tallettamista varten

Poliisin henkilörekistereihin voivat, siten kuin rekisterinpitäjän kanssa sovitaan, suoraikäyttöisesti tallettamalla tai konekielisessä muodossa tallettamista varten luovuttaa:

4) rajavartiolaitos 2 §:ssä tarkoitettuja tietoja, joita on tarpeen käsitellä poliisilain 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sellaisten tehtävien suorittamiseksi, jotka rajavartiolaissa (578/2005) tai muualla laissa säädetään rajavartiolaitokselle, sekä 3 §:ssä tarkoitettuja tietoja, joita on tarpeen käsitellä poliisilain

1 §:n 3 momentissa tarkoitettujen sellaisten tehtävien suorittamiseksi, jotka rajavartiolaissa tai muualla laissa säädetään rajavartiulaitokselle;

5) Metsähallituksen erätarkastaja toimivaltaansa kuuluvassa erävalvonnassa kirjattuja tarpeellisia toimenpidetietoja.

19 §

Tietojen luovuttaminen muille viranomaisille

Poliisi saa luovuttaa muista poliisin henkilörekistereistä kuin 30 §:ssä tarkoitettusta Europol-tietojärjestelmästä ja 31 §:ssä tarkoitettusta kansallisesta Schengen-tietojärjestelmästä salassapitosäännösten estämättä tekni-

HE 147/2005
 MmVM 6/2005
 PeVL 46/2005
 HaVL 24/2005
 EV 168/2005

sen käyttöyhteyden avulla tai konekielisessä muodossa tietoja, jotka ovat tarpeen:

11) haastemieslain (505/1986) 1 ja 6 §:ssä mainitulle virkamiehelle muuntorangaistuksen määräämistä koskevaan oikeudenkäyntiin haastamista varten;

12) Metsähallituksen erätarkastajalle toimivaltaansa kuuluvassa erävalvonnassa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Maa- ja metsätalousministeri *Juha Korkeaoja*

N:o 1159

Laki**kiinteistönmuodostamislain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2005

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 12 päivänä huhtikuuta 1995 annetun kiinteistönmuodostamislain (554/1995)

 17 §:n 2 momentti, 51, 68, 77, 88, 90 ja 103 §, 154 §:n 1 momentti, 155—157, 159, 160, 162 ja 190 §, 203 §:n 3 momentti, 209 §, 232 §:n 1 momentin 12 ja 13 kohta, 233 §, 241 §:n 1 momentti, 243 §:n 2 momentin 1 kohta, 280 a §, 285 §:n 2 momentti, 288 a § sekä 289 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 77 § osaksi laissa 273/1998, 103 § osaksi laissa 1188/1996, 154 §:n 1 momentti, 155 ja 160 §, 285 §:n 2 momentti sekä 288 a § laissa 322/1999, 156 § osaksi mainituissa laeissa 273/1998 ja 322/1999, 157 ja 209 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, 162 § osaksi laissa 477/2004, 203 §:n 3 momentti ja 232 §:n 1 momentin 13 kohta mainitussa laissa 1188/1996, 243 §:n 2 momentin 1 kohta laissa 1180/2000 sekä 280 a § ja 289 §:n 1 momentti mainitussa laissa 273/1998, sekä

lisätään 67 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 333/1999, uusi 4 momentti, 165 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 322/1999, uusi 3 momentti, lakiin uusi 194 a §, 232 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 1188/1996 ja 273/1998, uusi 14 kohta, 271 §:ään uusi 2 momentti sekä lakiin uusi 281 a § seuraavasti:

17 §

— — — — —
Kunnalla on alueellaan oikeus käyttää puhevaltaa 168 §:n 4 momentissa tarkoitetuissa toimituksissa.

51 §

Halkomisessa voidaan poiketa muodostettavalle tilalle jakoperusteen mukaan tulevasta tilusmäärästä tai omaisuuden kokonaisarvosta, jos kaikki osakkaat sopivat siitä ja se on tarkoituksenmukaisten kiinteistöjen muodostamiseksi tarpeen.

Jakoperusteesta voidaan poiketa ilman osakkaiden suostumusta:

1) jos se on tärkeää tarkoituksenmukaisten tilojen muodostamiseksi;

2) jollei siitä aiheudu kenellekään osakkaalle huomattavaa haittaa; ja

3) jollei minkään muodostettavan tilan tilusmäärä tai tilaan tulevan omaisuuden kokonaisarvo ole enempää kuin 30 prosenttia yli tai enempää kuin 10 prosenttia alle sen, mikä sille jakoperusteen mukaan kuuluisi.

Jakoperusteesta saadaan poiketa osakkaiden suostumuksetta kuitenkin enintään 30 prosenttia alle jakoperusteen, jollei jakoperusteesta poikkeaminen aiheuta kenellekään osakkaalle huomattavaa haittaa ja poikkeaa-

HE 65/2005
MmVM 4/2005
EV 140/2005

2 895002/191

minen on tarkoituksenmukaisen halkomistuloksen saamiseksi välttämätöntä.

Jos halottavaan tilaan kuuluva omaisuus ei jakaudu muodostettavien tilojen kesken jakoperusteen mukaan, maksetaan erotuksesta korvaus.

67 §

Sellainen uusjako, jolla voidaan poistaa tai vähentää yleisen tien, rautatien, voimajohtolinjan, lentokentän, luonnonsuojelualueen tai muun sellaisen hankkeen toteuttamisesta kiinteistöjen käyttäjille aiheutuvaa huomattavaa haittaa, voidaan tehdä, jos siitä saatavat hyödyt ovat merkittäviä ja sen suorittaminen on muutoin tarkoituksenmukaista (*hankeusjako*).

68 §

Uusjakoa saa hakea tilan omistaja tai osaomistaja. Hankeusjakoa saa hakea myös hankkeen toteuttaja.

Maanmittaustoimisto voi antaa ilman hakemusta toimitusmääräyksen hankeusjakoon sekä sellaiseen uusjakoon, jolla voidaan edistää maan luovuttamista lisäalueiksi tai muutoin huomattavasti parantaa paikkakunnan oloja.

77 §

Jokaisen osakkaan tulee saada tiluksia nautintansa mukaan niin, että hänen jakoon luovuttamiensa tilusten jyvitysarvo ja jaossa saamiensa tilusten jyvitysarvo vastaavat toisiaan (*jakoperuste*).

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, voidaan uusjako toimittaa siten, että kullekin osakkaalle muodostettavaan kiinteistöön tulevien tiluksien, puuston, rakennusten, kiinteiden laitteiden ja rakennelmien, yhteisalueosuuksien sekä erityisten etuuksien yhteinen arvo vastaa osakkaalle jakoperusteen mukaan kuuluvaa osuutta koko uusjakoalueen vastaavasta arvosta. Uusjako suoritetaan tässä momentissa säädetyllä tavalla, jos kaikki saapuvilla olevat osakkaat siitä sopivat tai jos uusjaon suorittaminen tällä tavoin on tarpeen tarkoituksenmukaisen lopputuloksen saamiseksi.

Jakoperusteen mukaan kiinteistölle tulevasta tilusmäärästä tai 2 momentissa tarkoitettua kokonaisarvosta voidaan poiketa enin-

tään 20 prosenttia, jos se on tärkeää tarkoituksenmukaisten kiinteistöjen muodostamiseksi eikä siitä aiheudu kenellekään osakkaalle huomattavaa haittaa. Osakkaan suostumuksella poikkeaminen voi olla edellä säädettyä suurempi.

Jos osakkaan saama tilusmäärä tai omaisuuden kokonaisarvo on pienempi kuin hänelle jakoperusteen mukaan kuuluisi, maksetaan erotuksesta korvaus. Korvauksen suorittavat ne osakkaat, jotka ovat saaneet tiluksia yli jakoperusteen mukaisen määrän tai joille muodostettujen kiinteistöjen kokonaisarvo on jakoperusteen mukaista arvoa suurempi.

88 §

Uusjaossa laaditaan uusjakosuunnitelma, jossa esitetään:

- 1) tehtävät tiet ja kuivatustyöt sekä rakennettavat vedenhankinta-, viemärointi- ja kastelulaitteet niihin liittyvine suunnitelmineen;
- 2) jako-osakkaille muodostettavat kiinteistöt, yhteiset alueet ja yhteisalueosuudet, erityiset etuudet, rasitteet ja tieoikeudet;
- 3) siirrettävien talouskeskusten paikat sekä määräykset rakennusten lunastamisesta tai muusta järjestelystä;
- 4) muodostettava yhteismetsä;
- 5) tilusten haltuunoton aika ja muut haltuunottoa koskevat määräykset;
- 6) määräykset vuokraoikeuden ja muun erityisen oikeuden haltijan aseman järjestämisestä; sekä
- 7) muita uusjaossa tehtäviä toimenpiteitä koskevat suunnitelmat.

Jollei toimituskarttaa ole vielä tehty, uusjakosuunnitelma voidaan laatia myös riittävän luotettavan ilmakuvakartan tai muun käytävissä olevan kartta-aineiston perusteella. Tällöin 188 §:ssä tarkoitettu toimituskartta tehdään sen jälkeen, kun uusjakosuunnitelma on vahvistettu.

Uusjakosuunnitelman perusteella on tehtävä alustava ehdotus korvauksista, jos se ei viivästyttä kohtuuttomasti uusjakosuunnitelman esittämistä.

90 §

Uusjako on tehtävä uusjakosuunnitelman mukaisesti. Tie-, kuivatus-, vedenhankinta-, kastelu- ja viemäriverkkoa saadaan kuitenkin vähäisessä määrin täydentää sekä tehdä uus-

jakosuunnitelmaan muitakin vähäisiä tarkistuksia. Jos uusjakosuunnitelma on laadittu 88 §:n 2 momentin mukaisesti ilmakuvakartan tai muun kartta-aineiston perusteella ja kartta-aineistossa todetaan sellaista epätarkkuutta, joka on vaikuttanut vahvistetun uusjakosuunnitelman sisältöön, tulee asian korjaamiseksi muuttaa uusjakosuunnitelmaa taikka korvata epätarkkuudesta johtuva poikkeama jakoperusteesta 92 §:n mukaisesti.

103 §

Kiinteistönmääritys tehdään rekisteriyksikön omistajan, osaomistajan tai muun sellaisen henkilön hakemuksesta, jonka oikeutta kiinteistönmääritys välittömästi koskee.

Kaavan laatimista tai toteuttamista varten tarpeellinen kiinteistönmääritys tehdään kunnan hakemuksesta. Rajankäynti, jonka tarkoituksena on rajamerkin rakentaminen, siirtäminen tai korjaaminen, tehdään myös sellaisen viranomaisen, yhteisön tai muun henkilön hakemuksesta, jonka toimenpiteen vuoksi rajankäynti on tullut tarpeelliseksi.

Kiinteistötoimituksen yhteydessä tehdään hakemusta sellainen rajankäynti ja muu kiinteistönmääritys, joka on tarpeen toimituksen suorittamista varten. Tällainen kiinteistönmääritys voi koskea myös yksityisistä teistä annetun lain (358/1962) mukaista oikeutta.

154 §

Kiinteistön hyväksi voidaan perustaa toisen rekisteriyksikön alueelle *pysyvänä rasitteena* oikeus:

- 1) talousveden ottamiseen;
- 2) talousveden johtamiseen sekä talousvesijohdon ja siihen liittyvien laitteiden ja rakennelmien sijoittamiseen ja käyttämiseen;
- 3) veden johtamiseen maan kuivattamista varten;
- 4) viemärijohdon ja siihen liittyvien laitteiden ja rakennelmien sijoittamiseen ja käyttämiseen;
- 5) puhelin-, sähkö-, kaasu-, lämpö- tai muun sellaisen johdon sekä johtoihin liittyvien laitteiden ja rakennelmien sijoittamiseen ja käyttämiseen;
- 6) autojen pitämistä, venevalkamaa, laituria, uimapaikkaa, puutavaran varastointia ja lastauspaikkaa varten tarvittavan alueen käyttämiseen;

7) kalastusta varten tarpeellisen maa-alueen käyttämiseen;

8) kiven, soran, hiekan, saven, turpeen tai muun näihin verrattavan maa-aineksen ottamiseen;

9) väestönsuojelua varten tarvittavien rakennelmien sijoittamiseen ja käyttämiseen;

10) jätteiden kokoamispaikan tai kiinteistöjen yhteisen lämpökeskuksen sijoittamiseen ja käyttämiseen; sekä

11) kulkuyhteyttä varten tarvittavaan alueeseen asemakaava-alueella.

155 §

Rasite, jota tarkoitetaan 154 §:n 1 momentin 1—5, 9 ja 11 kohdassa, sekä momentin 6 kohdassa tarkoitettu rasite autojen pitämistä varten tarvittavan alueen käyttämiseen voidaan asemakaava-alueella perustaa myös kuntaa varten.

156 §

Rasite saadaan perustaa, jos rasitetun ja oikeutetun kiinteistön omistajat taikka kunta ja kiinteistönomistaja, milloin rasite voidaan perustaa kuntaa varten, siitä sopivat ja rasite on kiinteistölle tai kunnalle tarpeellinen eikä siitä aiheudu rasitetulle rekisteriyksikölle tai alueeseen ennestään kohdistuvan rasiteoikeuden haltijalle huomattavaa haittaa. Jos kuitenkin rasitteen perustaminen on tarpeen halkomisen, yhteisen alueen jakamisen, pakollisen tilusvaihdon, alueen siirtämisen, uusjaon tai rakennusmaan järjestelyn suorittamiseksi tarkoituksenmukaisella tavalla, saadaan 154 §:n 1 momentin 1—8 ja 11 kohdassa tarkoitettu rasite perustaa ilman asianosaisten sopimusta toimituksen alaisella alueella.

Asemakaava-alueella saadaan perustaa 154 §:n 1 momentin 1—4 ja 11 kohdassa tarkoitettu rasite sekä 6 kohdassa tarkoitettu autojen pitämistä varten tarpeellinen rasite ilman rasitetun rekisteriyksikön omistajan suostumusta, jos rasite on oikeutetulle kiinteistölle tai kunnalle tärkeä eikä siitä aiheudu huomattavaa haittaa rasitetulle rekisteriyksikölle tai alueeseen ennestään kohdistuvan rasiteoikeuden haltijalle.

Kiinteistötoimituksessa on kullekin kiinteistölle ja palstalle järjestettävä tarpeellinen

kulkuyhteys kadulle, rakennuskaavatielle, yleiselle tielle tai sellaiselle yksityiselle tielle pääsemiseksi, jota varten on perustettu tiekunta, perustamalla 154 §:n 1 momentin 11 kohdassa tarkoitettu rasite taikka perustamalla yksityisistä teistä annetussa laissa tarkoitettu pysyvä tai määräaikainen tieoikeus tai muu kulkuyhteyttä varten tarpeellinen oikeus. Tällaisen oikeuden perustamisen edellytyksiin sovelletaan, mitä yksityisistä teistä annetussa laissa säädetään. Jos asianomaisen kiinteistön omistaja pyytää, on kiinteistötoimituksessa ratkaistava tieoikeuden antaminen myös edellä tarkoitettuun yksityiseen tiehen.

Kiinteistön omistajan vaatimuksesta voidaan kiinteistön hyväksi perustaa tarpeellinen kulkuyhteys sellaiselle alueelle pääsemiseksi, johon kiinteistöllä on rasiteoikeus tai erityinen etuus, sekä sellaiselle yhteiselle alueelle pääsemiseksi, johon kiinteistöllä on osuus, noudattaen soveltuvin osin, mitä edellä 3 momentissa säädetään

157 §

Rasitteen perustaminen ei saa vaikeuttaa asemakaavan toteuttamista. Rasite on muutoinkin perustettava siten, että sen tarkoitus saavutetaan mahdollisimman edullisesti ja että rasitteesta tai sen käyttämisestä ei aiheudu ympäristölle tarpeetonta haittaa eikä kenellekään suurempaa vahinkoa tai haittaa kuin on välttämätöntä.

Rasitetta ei saa perustaa, jos sen käyttäminen muun lainsäädännön mukaan olisi kiellettyä. Jos rasitteen käyttämiselle muun lainsäädännön mukaan vaaditaan viranomaisen lupa, ei rasitteen perustaminen korvaa tällaista lupaa. Edellä 154 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua rasitteen käyttäminen ei kuitenkaan edellytä vesilain 9 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettua omistajan suostumusta.

159 §

Toimituksessa, jossa muodostetaan uusia kiinteistöjä, vaihdetaan alueita tai liitetään alueita kiinteistöön, on määrättävä se kiinteistö, jonka hyväksi aikaisemmin perustettu rasite tai 156 §:n 3 momentissa tarkoitettu oikeus jää voimaan.

Jos rasite tai oikeus on tarpeellinen usealle toimituksessa muodostetulle kiinteistölle, se voidaan määrätä jäämään voimaan myös näiden hyväksi, mikäli 156 ja 157 §:ssä säädetty edellytykset rasitteen tai oikeuden perustamiselle ovat olemassa.

Toimituksen kohteena olevaa aluetta koskeva rasite tai yksityisistä teistä annetun lain mukainen oikeus, joka on tarpeeton, voidaan poistaa toimituksessa.

160 §

Kiinteistötoimituksessa perustettu rasite voidaan siirtää toiseen paikkaan rasitetun rekisteriyksikön alueella tai antaa uusia rasitteen käyttämistä rajoittavia määräyksiä taikka muuttaa rasitteen käyttämisestä aikaisemmin annettuja määräyksiä, jos asianomaiset siitä sopivat eikä toimenpide vaikeuta asemakaavan toteuttamista. Toimenpiteeseen ei kuitenkaan tarvita asianosaisten sopimusta:

1) jos sillä voidaan poistaa rasitteesta olosuhteiden muuttumisen johdosta aiheutuva haitta tai vähentää sitä; tai

2) jos se mahdollistaa rasitteen tarkoituksenmukaisemman käytön alkuperäiseen käyttötarkoitukseen, jos käyttömahdollisuus olosuhteiden muuttumisen vuoksi on heikentynyt;

ellei siitä aiheudu millekään rekisteriyksikölle huomattavaa haittaa.

162 §

Rasitetun rekisteriyksikön omistajalla ja haltijalla on oikeus saada korvaus rasitteen tai oikeuden perustamisesta. Edellä 160 §:ssä tarkoitettua toimenpiteestä aiheutuneen haitan tai vahingon on velvollinen korvaamaan se, joka hyötyy toimenpiteestä. Jos 156 §:n 3 momentin nojalla annetaan tieoikeus, on samalla käsiteltävä ja ratkaistava yksityisistä teistä annetun lain 24 §:ssä tarkoitettu korvausvelvollisuus. Lohkomisessa lohkokiinteistön hyväksi perustetusta 156 §:n 3 momentissa tarkoitettua kulkuyhteyttä varten tarpeellisesta rasitteesta tai oikeudesta kanta-kiinteistön omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen vain erityisestä syystä. Jos 159 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräyksen vuoksi rasitteen rasitavuus sanottavasti li-

sääntyy, rasitetun rekisteriyksikön omistajalla ja haltijalla on oikeus saada korvaus tästä johtuvasta lisähaitasta mainitussa momentissa tarkoitetuilta rasiteoikeuden haltijoilta.

Oikeutta 1 momentissa tarkoitettuun korvaukseen ei kuitenkaan ole siltä osin kuin on sovittu tai edellytetty, ettei korvausta makseta. Ranta-asemakaavan taikka maankäyttö- ja rakennuslailla (132/1999) kumotun rakennuslain (370/1958) nojalla vahvistetun ranta-kaavan mukaiseen yhteiskäyttöalueeseen kohdistuvan rasiteoikeuden perustamisesta alueen omistajalla ei ole oikeutta korvaukseen kaavan voimaantulon jälkeen luovuttamansa rakennuspaikan osalta, ellei oikeutta siihen ole luovutuskirjassa nimenomaan pidätetty.

Jos jollakulla on vuokra- tai muu erityinen oikeus rekisteriyksikköön, jota koskee tämän luvun mukainen rasitteen tai oikeuden perustamista, siirtämistä, poistamista tai muuta muuttamista tarkoittava toimenpide, tällä on rekisteriyksikön omistajan ja haltijan ohella oikeus saada korvaus oikeuteensa kohdistuvista menetyksistä. Tämä korvaus on otettava huomioon rekisteriyksikön omistajalle ja haltijalle tulevaa korvausta määrättäessä.

165 §

Uusjaossa saadaan käsitellä yksityisistä teistä annetun lain mukaisen oikeuden perustamista koskevan asian lisäksi uusjakoalueeseen kohdistuvan mainitun lain mukaisen oikeuden siirtämistä, muuttamista tai poistamista koskeva asia.

190 §

Kun kaikki toimitukseen kuuluvat asiat on käsitelty, toimitusinsinööri lopettaa toimituksen sekä ilmoittaa saapuvilla oleville asianosaisille muutoksenhakuoikeudesta ja antaa heti suullisesti valitusosoituksen. Samoin muutoksenhakuoikeudesta on ilmoitettava ja valitusosoitus on annettava heti suullisesti, jos toimituksessa tehdään ratkaisu, josta 232 §:n mukaan saa valittaa erikseen toimituksen kestäessä.

Kirjallinen valitusosoitus on liitettävä pöytäkirjaan sekä annettava asianosaiselle, joka sitä pyytää, heti toimituksen lopettamisen jälkeen tai heti kun on tehty ratkaisu, josta saa erikseen valittaa.

Toimituksen rekisteröiminen

194 a §

Tarpeelliset kiinteistörekisterimerkinnot toimituksesta voidaan tehdä asianosaisen pyynnöstä ja toimituksessa tehdyt ratkaisut panna lainvoiman saaneilta osin täytäntöön, vaikkei toimitus kaikilta osin ole saanut lainvoimaa:

1) jos se on toimituksen tarkoituksen toteuttamiseksi tärkeää ja lopetetusta kiinteistötoimituksesta tehty valitus koskee vain korvauksia tai kustannuksia taikka muutoin sellaista seikkaa, joka ei vaikuta:

a) toimituksen kohteena olleiden kiinteistöjen ulottuvuuteen;

b) toimituksessa käsiteltyihin oikeuksiin; tai

c) kiinteistöjen tai alueiden omistukseen tai hallintaan; eikä

d) toimituksesta kiinteistörekisteriin muutoin tehtäviin merkintöihin; ja

2) jos toimituksessa määrätty korvaukset on suoritettu.

Luvan 1 momentissa tarkoitettuun kiinteistörekisterimerkintöjen tekemiseen ja ratkaisujen täytäntöönpanoon antaa maa- ja metsätalouden ministeri. Pyyntö on toimitettava kiinteistörekisterin pitäjälle, jonka on toimitettava se edelleen maa- ja metsätalouden ministerille ja liitettävä mukaan oma lausuntonsa asiasta.

203 §

Jos korvauksen maksuaika on määrätty kolmea kuukautta pitemmäksi toimituksen lopettamispäivästä tai 2 momentin perusteella määrätystä maksuajan alkamispäivästä, on korvaukselle suoritettava kuuden prosentin vuotuinen korko, joka lasketaan siitä päivästä, kun kolme kuukautta on kulunut maksuajan alkamisesta. Jollei korvausta makseta määräajassa, on maksamatta olevalle korvaukselle suoritettava korkolain (633/1982) 4 §:ssä tarkoitetun korkokannan mukainen vuotuinen korko.

209 §

Toimituskustannukset jaetaan asianosaisen maksettaviksi heidän toimituksesta saamansa hyödyn mukaan, jollei muulla tässä

laissa toisin säädetä tai jolleivät asianosaiset jakamisesta toisin sovi.

Lohkomisessa toimituskustannukset maksaa kunkin lohkokiinteistön ja saajakiinteistön osalta kiinteistön omistaja. Jos lohkomista on hakenut 22 §:n 1 momentissa tarkoitettu erityisen oikeuden haltija, vastaa tämä tontin osalta toimituskustannuksista.

Yleisen alueen muodostamista koskevan kiinteistötoimituksen toimituskustannukset maksaa kunta.

232 §

Toimituksen kestäessä haetaan muutosta ratkaisuun, joka koskee:

12) korvauksen maksamista 203 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa;

13) päätöstä, suoritetaanko halkominen 50 §:n 1 vai 2 momentin mukaisesti, jollei päätös perustu asianosaisten sopimukseen; tai

14) päätöstä toimituskustannusten jakamisessa asianosaisten kesken toimituksen kestäessä, jollei päätös perustu asianosaisten sopimukseen.

233 §

Valitusosoituksessa on mainittava se maa-oikeus, jolta muutosta haetaan, sekä valitus-aika ja valitusajan päättymispäivä. Lisäksi siinä on selostettava säännökset valituksen perille ajamisesta sekä valituskirjelmän sisällystä ja liitteistä.

Jos valitusosoitus on virheellinen eikä virhe ole ollut selvästi havaittavissa, valitus on tehty oikein, jos asianosainen on noudattanut joko valitusosoitusta tai mitä asiasta säädetään.

241 §

Maanmittaustoimiston ja kunnan kiinteistörekisterin pitäjän on lähetettävä niille toimitetut muutoksenhakuasiakirjat korkeimmalle oikeudelle muutoksenhauulle säädetyn määräajan päätyttyä. Samalla on toimitettava korkeimman oikeuden nähtäväksi toimitusasiakirjat. Jos muutoksenhakemus on selvästi tehty myöhään, muutoksenhakuasiakirjat lähetetään toimitusasiakirjoja toimittamatta.

243 §

Maa-oikeus on päätösvaltainen myös, kun siinä on vain puheenjohtaja:

1) kun kysymys on 232 §:n 3 momentissa, 235 tai 254—258 §:ssä tarkoitettusta tai muusta niihin rinnastettavasta käsittelyn valmistelemista tarkoittavasta toimenpiteestä taikka 7 §:n 2 momentissa, 194 a §:n 2 momentissa, 240 tai 264 §:ssä, 265 §:n 1 tai 3 momentissa, 275 §:n 2 momentissa taikka 278 a §:ssä tarkoitettusta asiasta;

271 §

Jos toimituksen tiedottamisessa tai muussa toimituksen suorittamiseen liittyvässä menettelyssä toimituksen lopettamisen jälkeen, ennen kuin toimituksesta on tehty merkintä kiinteistörekisteriin, ilmenee sellainen virhe, joka edellyttää toimituksen uudelleen käsitelyä, voidaan toimitus ottaa tarpeellisilta osin uudelleen käsiteltäväksi (*menettelyvirheen korjaaminen*).

280 a §

Jos toimituksessa ennen sen lopettamista ilmenee asiavirhe, kirjoitusvirhe tai menettelyvirhe sen jälkeen, kun toimituksessa on annettu 232 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu ratkaisu, saadaan tämän ratkaisun estämättä ottaa virheen korjaaminen käsiteltäväksi noudattaen, mitä tässä luvussa säädetään lopetussa toimituksessa ilmenneen virheen korjaamisesta.

281 a §

Jos hakemus tai toimitus koskee sellaista kiinteistöä, jonka omistusoikeutta maakaaren 11 luvun 4 §:n mukaan ei kirjata lainhuutona, asianosaisen omistusoikeus kiinteistöön osoitetaan lainhuudon sijasta lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin tehdyllä omistajaa koskevalla merkinnällä.

285 §

Kiinteistörekisterin pitäjän kiinteistöjen yhdistämistä ja 277 §:n 2 momentissa tarkoitettua virheen oikaisua sekä toimitusinsinöörin 274 §:n 1 momentissa tarkoitettua kirjoi-

tusvirheen korjaamista koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla maa- oikeuteen. Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muutoin muutoksenhakuun sovelletaan, mitä muutoksenhakemisesta lopetettuun toimitukseen säädetään.

288 a §

Edellä 28 §:n 1 momentissa tarkoitettu kiinnitysvastuusta vapauttaminen suoritetaan asianomaisen lohkokiinteistön omistajan pyynnöstä. Kiinnityksestä vapauttaminen 28 §:n 2 momentissa ja 134 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa suoritetaan ilman omistajan pyyntöä.

Kiinnityksestä vapauttamiseen 28 §:n 1 ja 2 momentissa tai 134 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa sovelletaan, mitä maakaaren 18 luvun 6 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään kiinnityksen kohteeksi jäävien kiin-

teistöjen omistajien ja näihin kiinteistöihin kohdistuvien panttioikeuksien ja erityisten oikeuksien haltijoiden suostumuksesta.

289 §

Jos kiinteistö on vapautettu vastaamasta panttisaamisesta tämän lain nojalla ilman kiinteistön omistajan tai panttioikeuden haltijan suostumusta ja jos vapauttamisesta aiheutuu kiinteistön omistajalle tai panttioikeuden haltijalle vahinkoa, korvaa vahingon valtio tai, milloin päätöksen on tehnyt kunnan virkamies, asianomainen kunta. Mitä edellä säädetään panttioikeudesta ja panttioikeuden haltijasta, sovelletaan kirjattuun eläkeoikeuteen ja eläkeoikeuden haltijaan 28 §:n 2 momentissa ja 134 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2005

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Maa- ja metsätalousministeri *Juha Korkeaoja*

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 1160

L a k i**eräistä naapuruussuhteista annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2005

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään eräistä naapuruussuhteista 13 päivänä helmikuuta 1920 annettuun lakiin (26/1920) siitä lailla 358/1962 kumotun 15 §:n tilalle uusi 15 § seuraavasti:

15 §

Metsämaalla asemakaava-alueen ulkopuolella sijaisevien kiinteistörekisteriyksiköiden omistajat saavat avata yksiköidensä välisen rajan, jos se on aikaisemmin maanmittaus-toimituksen yhteydessä avattu eikä sen paikasta ole riitaa tai epäselvyyttä. Raja on avattava siten, että rajalinja on avatun rajaukon keskellä ja selvästi havaittavissa. Rajaukon saa avata enintään puolitoista metriä leveäksi, jolleivät omistajat toisin sovi.

Jollei rajan avaamisesta päästä sopimukseen, rekisteriyksikön omistaja saa avata rajan rajanaapurin suostumuksetta ilmoitettuaan tälle siitä ensin. Raja-alueelta kaadetut puut

kuuluvat sen rekisteriyksikön omistajalle, jonka puolelta rajaa ne on kaadettu. Puiden omistajan on huolehdittava niiden talteen ottamisesta.

Rajan avaamiskustannuksista vastaa se, joka rajan avaa, jolleivät rekisteriyksiköiden omistajat muuta sovi.

Raja saadaan avata edellä säädetyllä tavalla myös maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 10 luvussa tarkoitettussa ranta-asemakaavassa metsätalouskäyttöön osoitetulla alueella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2005

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Maa- ja metsätalousministeri *Juha Korkeaoja*

HE 65/2005
MmVM 4/2005
EV 140/2005

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 1157—1160, 2 arkkia